

MALIGNÍ MELANOMA Z POHLEDU KOMPLEXNÍHO ONKOLOGICKÉHO CENTRA – RETROSPEKTIVNÍ ANALÝZA DAT

Autor: Šimanská M., Válek J.

Školitel: Drlík Z., MUDr.

Klinika chorob kožních a pohlavních LF UP v Olomouci a FNOL

ÚVOD

Maligní melanom (MM) je považován za jeden z nejzhoubnějších kožních nádorů. Vzniká vlivem nekontrolované neoplastické proliferace melanocytů. Etiologicky se na jeho vzniku podílí poškození kůže ultrafialovým zářením a genetické mutace u disponovaných jedinců. Přesto, že se stále zlepšuje osvěta veřejnosti preventivními programy, incidence MM celosvětově roste. Zásadním prognostickým faktorem je mikroskopické hodnocení hloubky invaze melanomu podle Breslowa.

CÍLE

Cílem této práce bylo sledování a analýza dostupných dat včetně vývoje incidence maligního melanomu u pacientů sledovaných na Klinice chorob kožních a pohlavních FNOL v letech 2014-2023.

METODIKA

Retrospektivní analýza souboru 637 pacientů s diagnózou maligního melanomu a zhodnocení získaných dat v daném časovém období.

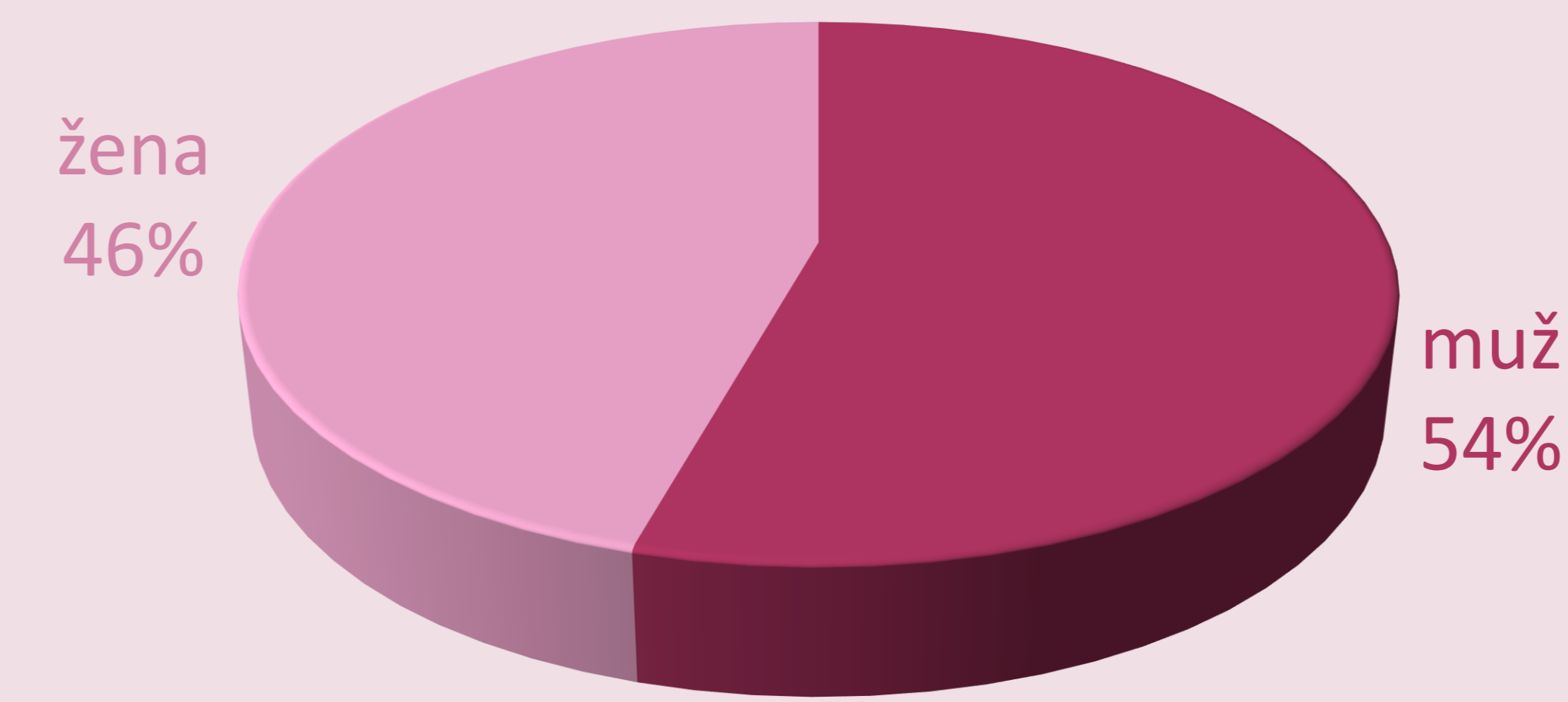
VÝSLEDKY

V souboru 637 pacientů se maligní melanom vyskytl v 54 % případů u mužů a v 46 % u žen (graf 1). V 59 % nebyla ve zdravotní dokumentaci uvedena hloubka invaze dle Breslowa. Nejčastěji, v 21 %, se hloubka invaze pohybovala v rozmezí pod 1 mm, nejzávažnější skupinu s hloubkou invaze větší než 4 mm představovalo 5 % pacientů (graf 2). Nejvíce postiženou lokalitou byl s dg. C43.5 melanom trupu, který se vyskytoval až v 56 % případů (graf 3). Byl zaznamenán pokles incidence v letech 2017 a 2018, v následujících letech 2022 a 2023 byl pozorován vzestupný trend, kdy za rok 2023 byl zaregistrován vůbec největší počet nových pacientů s maligním melanomem (graf 4). Nejvyšší procentuální zastoupení ve vybraném vzorku pacientů pod 50 let bylo zaznamenáno v roce 2015 (tabulka 1).

ZÁVĚR

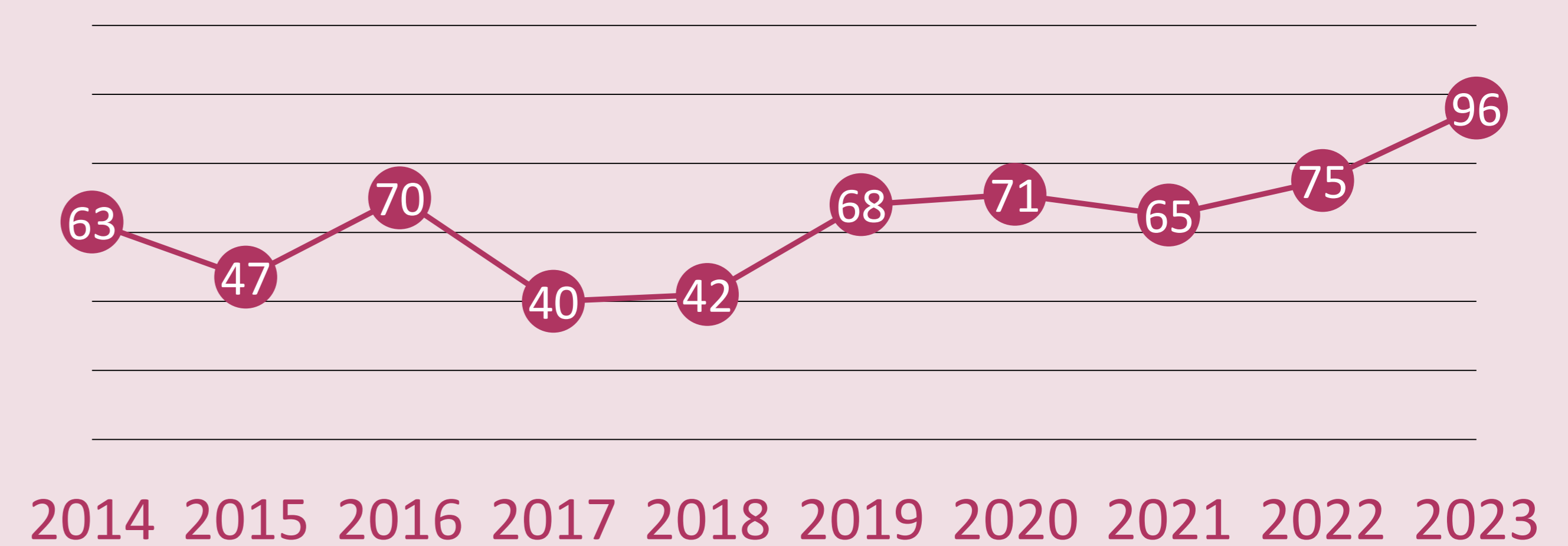
V roce 2023 byla z dostupných dat incidence maligního melanomu nejvyšší, což může být následek zlepšující se osvěty veřejnosti a znovuobnovení zájmu po opadnutí pandemie COVID-19. Nejčastěji se maligní melanom vyskytoval v oblasti trupu, což lze vysvětlit tím, že trup je největší plochou exponovanou ultrafialovému záření, zejména během letních měsíců. Prognosticky a z hlediska dispenzarizace významný údaj o hloubce invaze maligního melanomu nebyl uveden u více než poloviny případů, pozitivně lze však hodnotit, že nejvíce se vyskytující skupinu tvořili pacienti s melanomem zachyceným v časném stadiu onemocnění, stejně jako nenarůstající výskyt melanomu u osob mladších 50 let v roce 2023.

POHLAVÍ

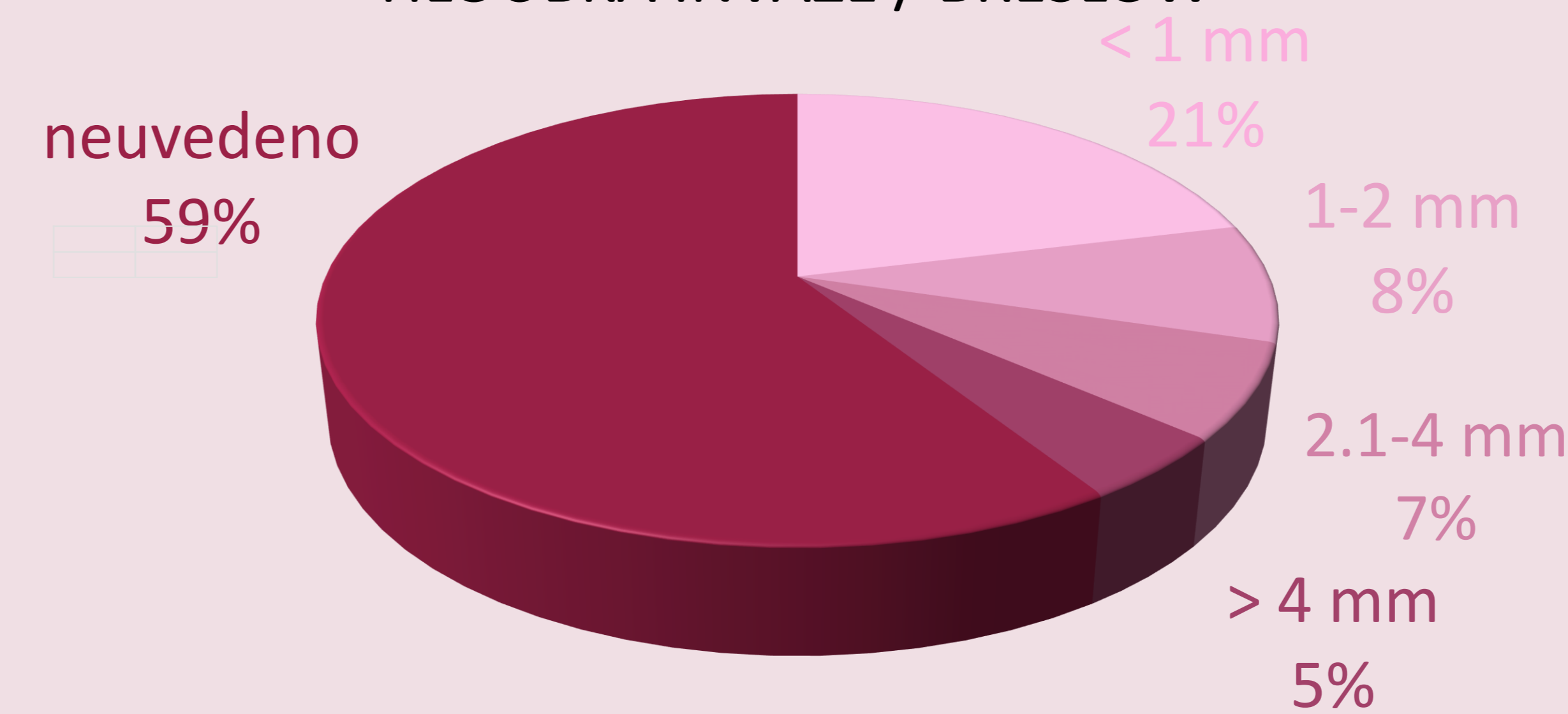
graf 1

POČET PŘÍPADŮ ZA POSLEDNÍCH 10 LET

graf 4

HLOUBKA INVAZE / BRESLOW

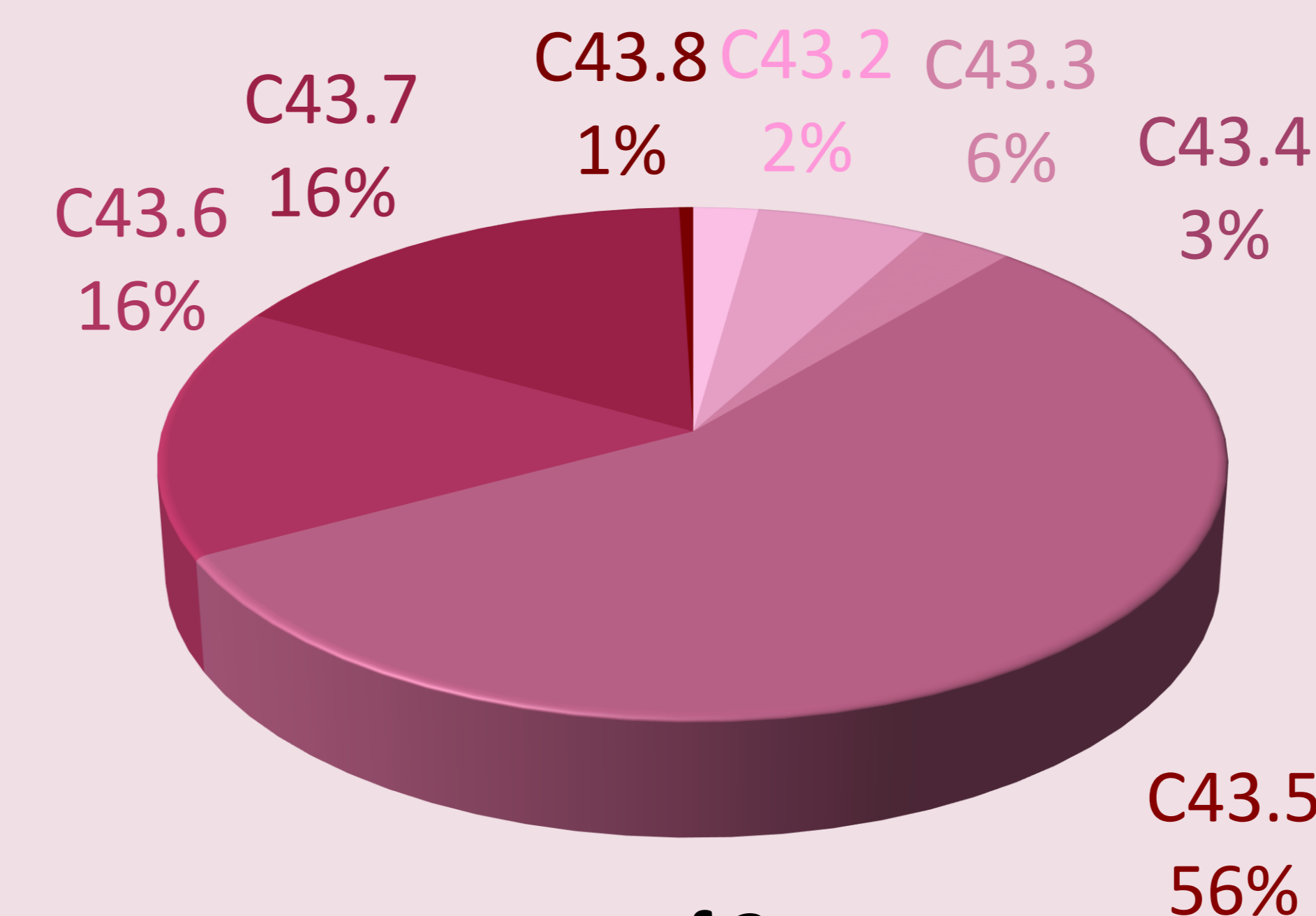
graf 2

PROCENTUÁLNÍ ZASTOUPENÍ PACIENTŮ POD 50 LET VĚKU

2014	2015	2016	2017	2018
19,05%	44,68%	15,71%	12,50%	38,10%
2019	2020	2021	2022	2023
22,06%	21,13%	24,62%	25,33%	22,92%

tabulka 1

ZASTOUPENÍ JEDNOTLIVÝCH LOKALIZACÍ

graf 3

C43.2 – zhoubný melanom ucha a zevního zvukovodu
 C43.3 – zhoubný melanom jiných a neurčených částí obličeje
 C43.4 – zhoubný melanom vlasové části hlavy a krku
 C43.5 - zhoubný melanom trupu
 C43.6 – zhoubný melanom horní končetiny včetně ramene
 C43.7 - zhoubný melanom dolní končetiny včetně kyčle
 C43.8 - zhoubný melanom přesahující kůži